

Białystok, dnia 2014-01-08

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-IV.431.39.2013.EW

**Pan
Jan Skindzier
Wójt Gminy Sejny**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 3 ust 2, art. 28 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) oraz art. 36 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tj. Dz. U z 2013, poz. 182 ze zm.) w dniu 29 listopada 2013r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego:

- 1) Emilia Wierzbicka – inspektor wojewódzki - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1/2013, znak: PS-IV.431.39.2013.EW z dnia 19 listopada 2013r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej,
 - 2) Ewa Bijak – starszy inspektor wojewódzki - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2/2013, znak: PS-IV.431.39.2013.EW z dnia 19 listopada 2013r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej,
- przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Gminy Sejny, ul. Świerczewskiego 1, 16 – 500 Sejny

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Przedmiot kontroli: Prawidłowość realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonej z budżetu państwa na w/w zadanie pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokością w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012r.

Ilekoć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- 1) ośrodka/OPS – należy rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach,
- 2) ustawie o ustanowieniu programu wieloletniego – należy rozumieć ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.),
- 3) rozporządzeniu w sprawie realizacji programu wieloletniego – należy rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2006r., Nr 25, poz. 186 ze zm.),
- 4) Programie – należy rozumieć program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 5) ustawie o pomocy społecznej – należy rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (D. U. z 2013r., poz. 182 ze zm.).

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ustalenia kontroli:

I. Finansowanie programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W dniu 19 grudnia 2011 r. Rada Gminy w Sejnach podjęła uchwałę Nr XIV/69/2011 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Sejny na rok 2012, gdzie ujęto kwotę dotacji zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2012 rok w dz. 852 – Pomoc Społeczna, rozdział 85295 Pozostała działalność § 2030. W 2012 roku dokonywano zmian w budżecie gminy zgodnie z przyznawanymi decyzjami dotyczącymi wysokości kwot dotacji we właściwej klasyfikacji budżetowej.

Porozumienie Nr 84/2012 pomiędzy Wojewodą Podlaskim a Wójtem Gminy dot. wysokości dotacji przyznanej przez Wojewodę na dofinansowanie zadania własnego gminy w zakresie dożywiania osób potrzebujących w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2012 roku zawarto w dniu 09.02.2012 r. na kwotę 67 000 zł. Następnie podpisano Aneks Nr 1/84/2012 w dniu 30 marca 2012 r. na kwotę 75 000 zł; Aneks Nr 2/84/2012 w dniu 10 maja 2012 r. na kwotę 91 197 zł.; Aneks Nr 3/84/2012 w dniu 27 lipca 2012 r. na kwotę 113 600 zł; Aneks Nr 4/84/2012 w dniu 25 października 2012 r. na kwotę 118 600 zł. Porozumienie realizowano prawidłowo.

Koszt całkowity Programu wyniósł 158 600 zł, z tego dotacja 118 600 zł, środki własne 40 000 zł. Udział środków własnych gminy był nie mniejszy niż określony w porozumieniu między Wojewodą Podlaskim a Wójtem gminy Sejny. Programem objęto 336 osób, w tym wszystkie osoby zamieszkujące tereny wiejskie.

Program był realizowany w 2 szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sejny, oraz w 7 szkołach funkcjonujących na terenie innych gmin. W 2012 r. wydano 35 326 posiłków z tego: pełny obiad 21 699; mleko, bułka/ kanapki 13 627.

W okresie sprawozdawczym udzielono pomocy w formie zasiłków celowych 29 osobom na kwotę 14 475 zł, nie udzielono świadczeń rzeczowych, a także nie wydatkowano środków na dowóz posiłków jak i doposażenie punktów. Zbadano 15 rachunków obejmujących okres: czerwiec, październik i grudzień. Wszystkie rachunki były sprawdzone pod względem merytorycznym jak i formalno – rachunkowym, a także zatwierdzone przez osoby upoważnione. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach prawidłowo dokonywał klasyfikacji poniesionych wydatków.

II. Organizacja realizacji Programu i baza żywienia.

Art. 5 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania wskazuje, że beneficjentami pomocy w zakresie dożywiania mogą być osoby, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. W okresie kontrolnym Rada Gminy Sejny nie posiadała uchwały o podwyższeniu kryterium dochodowego oraz obowiązkowej, wynikającej z art. 6 ust. 2 cyt. ustawy w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku, w ramach programu dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe. Uchwałą Nr XXV/123/2013 z dnia 4 marca 2013r. Rada Gminy Sejny określiła warunki odpłatności za pomoc w formie dożywiania przyznaną w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sejnach, który jest jednostką organizacyjną Gminy Sejny.

Zgodnie z § 4 Uchwały Rady Gminy Sejny Nr XXI/103/08 z dnia 21.10.2008r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach (uchwała obowiązywała do marca 2013r.) „Przedmiotem działania Ośrodka jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, a w szczególności: (...) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia”.

Rada Gminy Sejny podjęła nową Uchwałę Nr XXV/121/2013 z dnia 4 marca 2013r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach. § 7 załącznika do

Uchwały stwierdza: „Podstawowym celem Ośrodka jest organizacja i wykonywanie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Sejny(...)”.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Ośrodka potrzeby dotyczące realizacji programu ustalane są we współpracy z dyrektorami i nauczycielami ze szkół, na podstawie znajomości środowisk przez pracowników socjalnych, wniosków i zgłoszeń samych rodziców oraz na podstawie analiz danych statystycznych. W okresie letnim na tablicy ogłoszeniowej wywieszane są informacje o możliwości ubiegania się o pomoc w formie dożywiania, informacje o realizacji Programu przedstawiane są również Radzie Gminy.

Monitoring realizacji programu prowadzony był poprzez niezapowiedziane wizyty pracowników Ośrodka w placówkach wydających posiłki, poprzez aktualizację wywiadów środowiskowych oraz współpracę z rodzicami i dyrektorami szkół. Funkcjonowanie punktów żywnościowych nadzorowane jest również przez Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w Sejnach.

III. Formy i zakres pomocy.

W okresie kontrolnym Ośrodek udzielał pomocy w formie posiłków, a także przyznawał świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności. Nie udzielał świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Skontrolowano pod względem formalnym 10 decyzji kończących postępowania administracyjne dotyczące ustalania uprawnień do świadczeń w formie posiłków i świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności.

Gmina realizuje posiłki na terenie 9 placówek. W 2 jednostkach organizacyjnych gminy tj.: w Szkole Podstawowej w Krasnowie, w Szkole Podstawowej w Poćkunach, oraz w Szkole Podstawowej w Karolinie, funkcjonującej na terenie Gminy Giby, **uczniowie korzystają z pomocy w formie „suchego posiłku”**. W pozostałych 6 placówkach znajdujących się na terenie gminy M. Sejny: tj.: w Przedszkolu Miejskim Nr 1 w Sejnach; w Szkole Podstawowej im. „HUBALA” w Sejnach, w Gimnazjum Nr 1 w Sejnach, w Gimnazjum Nr 2 w Sejnach, w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sejnach uczniowie korzystają z pomocy w formie gorącego posiłku spożywanego w stołówkach szkolnych. Wszystkim dożywianym dzieciom zapewnia się jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym.

Łącznie pomocy w formie posiłku udzielono 252 osobom, w tym 146 osobom w postaci pełnego obiadu i 106 osobom w postaci mleka, bułki/kanapki.

Osoby, którym udzielono pomocy, korzystały łącznie z 35 326 posiłków, w tym 21 699 pełnych obiadów (61,42 %) i 13 627 w formie mleka, bułki, kanapki (38,58 %).

Pomocy w formie zasiłków celowych udzielono 29 osobom.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że Gmina Sejny ze względu na trudną sytuację finansową nie jest w stanie zminimalizować dożywiania w formie „suchego posiłku” i zastąpić go gorącym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził wstępne rozmowy z dyrektorami szkół na temat możliwości wydawania gorącego posiłku, lecz ze względu na brak pomieszczeń spełniających wymogi sanitarne dyrektorzy odstąpili od możliwości wydawania gorącego posiłku. Gmina Sejny nie posiada środków finansowych na dostosowanie pomieszczeń do wymogów sanitarnych.

W okresie kontrolnym Ośrodek objął Programem dzieci do lat 7, uczniów do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, jak również osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne. Nie przyznawano pomocy w formie posiłku nie wymagającej przeprowadzania wywiadu środowiskowego na podstawie art. 6a ustawy o ustanowieniu Programu .

W okresie wolnym od nauki (ferii zimowych i wakacji letnich) realizowano pomoc w formie dożywiania w ograniczonym stopniu. W okresie ferii dwie rodziny, w tym 2 uczniów skorzystały ze świadczenia w formie zasiłków celowych na zakup żywności, natomiast w okresie wakacji letnich taką pomoc przyznawano osobom starszym i niepełnosprawnym (2 rodzinom).

Ponadto na terenie Gminy Sejny realizowano programy Agencji Rynku Rolnego :”Szkłanka mleka” i „Owoce i warzywa w szkole”.

IV. Sprawozdawczość i monitoring realizacji Programu.

Sprawozdania w wersji papierowej jak i elektronicznej złożone były w terminie. Informacje zostały sporządzone rzetelnie i zgodnie z formularzami sprawozdawczymi.

W 100 % wykorzystano uruchomione środki finansowe na realizację Programu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

Wykaz wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień opisano w arkuszu ustaleń z kontroli nr 1.

Stwierdzone nieprawidłowości miały wpływ na prawidłową realizację programu, w szczególności w obszarze formy i zakresu udzielanej pomocy.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości lub uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących w powyższym zakresie przepisów prawa, wynikające z ich nieznajomości lub błędnej interpretacji, a także niezapewnienie wystarczających środków finansowych na realizację programu.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Wójt Gminy Sejny i Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Zapewnienie pomocy w formie posiłku ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, we wszystkich prowadzonych punktach żywieniowych.

Informując o powyższym, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego sprawozdania o sposobie wykorzystania w/w uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/ – / Andrzej Kozłowski
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej